

kikacagása és kigúnyolása miatt. Ebben a most épülő világban nem lesz szükség úrra, henyélő emberre, csak dolgozó emberre. Itt mindenkinek valami hasznos munkát kell végeznie. Mivel eddigi életetekben semmi munkát nem csináltatok, most fogtok. Követ, fát, vizet hordotok, minden munkát megcsináltok föld felett, föld alatt. De ti is, mint a szegények: ingyen! Látom, nem tetszik, de ez nem baj. Az lesz, amit a nép akar. Az meg azt akarja, amit én. Én meg csúfot akarok belőletek üzni, azért a régi kacagásért. Elvárásollak benneteket ingyen munkára, de nem törpéknék. Nem bizony. Ha nem minden úr és gazdagféle, aki csak van ebben az országban, ló, szamár, ökör, tehén, disznó, liba, tyúk, kutya, macska és egyéb állat lesz! Mert csak így élhettek ebben az új világban.

A szegénylegény felemelte a kezét. És hiába ordított, tiltakozott az egykor szegényt nevető úr és gazdag: a varázslat megtörtént.

A szegények, az ország új gazdái jót nevettek az igazságszolgáltatáson, és dalolva hajtották kifelé a várból munkára az urakból varázssal különféle állatokat.

Kacagó országban nincs úr ma már, csak dolgozni, új világot építeni akaró ember, és nem hallik más, csak a munka víg dala, meg a dolgozók gyermekeinek boldog nevéte, amikor ezt a mesét mesélik nekik.

FARKAS MARGIT

## Játékkavicsok

Élt egyszer egy szegény meg egy gazdag ember. Mind a kettőnek volt egy kisleánya. A gazdag emberé víg volt, nevetős, mert a jómódban még a kalácsot is eldobta, a szegény ember kislánya pedig szomorú, szótalan volt, mert olyan szegények voltak, hogy kenyérhajat is ritkán ettek.

A gazdag ember megvett a kisleányának mindenféle játékot, a szegény ember meg kavicsokat szedett a hegyoldalból a lányának játszani.

Egyik nap, amikor a szegény ember kislánya ezekkel a kavicsokkal játszott, megszólalt a kisleány kezében egy szép piros kavics.

— Mikor édesapád felvett a hegyoldalból, hogy elhozzon neked játék-  
nak, csodálkoztam, hogy játszani akarsz velem, a kavicssal, hiszen ma már modern játékaik vannak a gyermekeknek. De mióta itt vagyok, megértem. Nemhogy játékra telne, de kenyéretek sincs. Szerencséd, hogy én éppen a kövek szelleme vagyok. Kívánj hát valami szép játékot, és ígérem, minden kavics olyan játék lesz, amelyet kívánsz.

A szegény ember kislánya nem akart sok játékot, csupán csak egy olyan babát, amelyik nemcsak alvós, sírós, meg beszél, de járni is tud.

Az egyik kavicsból rögtön olyan baba lett, amelyet kívánt a szegény ember kislánya.

Ettől fogva nem is sírt kenyér után, csak a kavicsból lett csodálatos babájával játszott kora reggeltől — míg csak el nem aludt.

Meghalotta egyszer a gazdag ember, milyen csodálatos babája van a szegény ember lányának, de nem hitte. Azt mondta:

— Még kenyérhajat sem tud venni az apja, nemhogy ilyen babát venne a lányának.

De azért ott könyökölt nagy háza ablakában, és lesett a szegény viskójának udvarába, lesté a szegény lányát, hogy mivel is játszik az. S az egyik nap, amikor meglátta, leszállt nagy názából a szegény emberhez:

— Jónapot, szegényember — köszönt.

— Úgy legyen, gazdag ember — fogadta a szegény. — Mi szél fújta ide?

— Azért jöttem, hogy megmondjam: add el a kislányod babáját! Add el, meg akarom venni a lányomnak! Lisztet, zsírt, szalonnát adok érte, hogy ne éhezzenek. Nem illik a te lányodhoz. ez a drága játék. csak a hegyoldalon szedett kavicsok valók annak.

— Semmiért nem veszem el a lányomtól a babát. Úgy sincs másban öröme. Ha játszik, elfelejti szegény, hogy éhes — mondta a szegény ember.

— Becsületesen akartam megvenni — mondta a gazdag. — Magadra vess, hogy nem adtam pénzt, mert most elviszem, de fizetés nélkül. Elviszem, mert megkívánta nagyon a kislányom, viszem, hogy örüljön neki.

Ezzel elvette a szegény ember lányától a babát. Nem bánta, hogy sirt, az apját, aki el akarta venni tőle, arrébb lökte, és vitte haza a saját lányának.

De amikor nagy háza vasrácsoskapuján belépett, és leánya a kövér kezével megfogta, hihetetlen, de újból kavicsá változott a szép baba. A gazdag ember dörzsölte a szemét, szaladgált ide-oda, még a zsebében is kereste a babát, és majdnem megütötte mérgében a guta, mert érezte, itt valami mesebeli csuda történt. Szemédtombra dobta hát dühében a kavicsot. De a kavics visszapattant a szemédtombról, és úgy orron vágta a kapzsi gazdag embert, hogy elájult.

A szegény ember meg a kislánya a gazdag vasrácsos kapujának dőltek neki, és úgy kacagtak a kapzsi gazdagon, akit gabszágáért a kődarab ilyen igazságosan megbüntetett.

A szegény ember, amikor mentek haza, ezt mondta:

— Az élettelen kis kavics, látod, nem túrta, hogy a gazdag ilyen nagyon uralkodik a szegényen. De a szegény, a szegény nép, vajjon mikor elégei meg az urak uralmát?

Otthon a hazavitt kavicsból újból baba lett; és ahogy a szegény ember lánya játszott vele, egyszer csak így szólt édesapjához:

— Tréfáljuk meg a gazdag embert, mert elvette a babámat.

— Hogyan? — kérdi a szegény ember.

— Egy kavicsot megkérünk, hogy váljon száz nagy házzá — mondta a kislány —, szebbé, mint a gonosz gazdag mostani háza. És amikor azt megvette és benne lakik, legyen újból a ház kavicsá reggelre.

Úgy is lesz. Másnapra az egyik kavics szép nagy házzá válik és eladó lesz. Természetes, nem veszi meg más senki, csak a gazdag ember, mert a gazdag embernek átka, súlyos betegsége, hogy mindent meg akar venni, minden nap gazdagabb akar lenni. Be is költözik a szép nagy házba rögtön.

Am a nagy ház a szegény ember kislányának kívánságára reggelre kavicsá változik, és így a gazdag szabad ég alatt ébred reggel.

Mit csinál? Vesz hát egy másik házat. De ez a ház is, mert kavics volt, kavicsá is válik.

Így aztán, a gonosz, kapzsi gazdag ember ház nélkül maradt, mert mindig olyan házat vett meg, amelyik a szegény ember lányának játék-kavicsaiból volt.

Nem sikerült neki soha semmi, mert bármit vett is így járt mindennel.

Végül csak egy tarisznyája maradt, és ha nem akart éhen halni, úgy kellett neki is dolgoznia, mint a többi szegény embernek.

S amikor a gazdag emberből szegény lett, a szegény ember, hogy a gazdagot dühítse, azt kívánta a piros kavicsból, legyen belőle egy olyan nagy ház, mint valaha volt a gazdag embernek.

De a kavics azt feleli:

— Kisleányod kívánságát teljesítettem, de a tiedet nem. Ő gyermek még, és nem tudja megszerezni, amit akar, de te igen. S ezért ne mesebeli kívánságból, hanem a munkáért kapott pénzből építs házat!

A szegény ember megfogadta a kavics tanácsát, nem is várt csodákra, hanem ésszel, erővel, okosan, tervszerűen dolgozott.

És ma szebb háza is van, mint a kapzsi, szegénytől mindent elvett gazdagoknak.